

Aan: Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Brunssum
p.a. Lindeplein 1
Brunssum

Datum: 2 oktober 2020
Betreft: Advies inzake nota Vrijwillige inzet in Brunssum 2021-2024

Geacht college,
Op uw verzoek gelieve u onderstaand aan te treffen ons advies inzake de Nota Vrijwillige Inzet in Brunssum 2021-2024, gedateerd 22-07-2020.

Een overweging vooraf:

Dat vrijwilligers zich inzetten voor de gemeenschap is goed voor de samenleving en goed van/voor deze vrijwilligers. Het bevorderen van vrijwillige inzet wordt daarom door ons toegejuicht. De intentie van de nota is positief. Inhoudelijk ontbreken soms feiten en argumenten, soms zijn er ook witte vlekken, bijvoorbeeld concurrentie met betaald werk. Het blijkt dat veel van deze niet direct duidelijke zaken zijn terug te vinden in voorhanden zijnde literatuur en digitale informatiebronnen, ook werden veel onduidelijkheden naar genoegen toegelicht in onze ontmoeting met de opsteller van de nota, Natasja Wetzels, op 28 september jongstleden.

Een aantal vragen en opmerkingen die bij ons opkwamen bij het doornemen van de nota willen wij u niet onthouden, we hopen en verwachten dat u deze bij het uitvoeren van de nota ter harte zult nemen:

De teneur van de nota doet denken aan applaus langs de zijlijn, de nota doet voorstellen en legt de uitvoering vervolgens grotendeels bij vrijwilligersorganisaties en het CMWW. Laatstgenoemde organisatie krijgt daarvoor geen extra geld. Dat is opmerkelijk. De gemeente heeft personeel, geld, macht, overzicht en een netwerk waar het CMWW daar in mindere mate over beschikt, sterker nog, vrijwel volledig afhankelijk is van uw gemeente. De gemeente blijkt op het gebied van Vrijwilligerswerk tot heden zelf betrekkelijk weinig te hebben gedaan. We verwachten dat dit in de toekomst zal veranderen, dat er toezicht en overleg zal zijn met het CMWW, dat uitvoering van de nota steeds wordt geëvalueerd; niet alleen met het CMWW maar ook met andere organisaties die met vrijwilligers werken.

Verwijzend naar de punten in de nota enkele opmerkingen:

2.2 Participanten: De positie van participanten is nadrukkelijk "anders"; zij worden min of meer verplicht werk te doen vergelijkbaar met bedoeld vrijwilligerswerk, maar daarvoor krijgen ze dan geen (extra) vergoeding. De eigen intrinsieke motivatie is daarbij dan niet leidend voor de inzet. Om die motivatie toch te beïnvloeden adviseren wij daar toch enige mate van keuze te laten, ook omdat deze mensen vaak naast "echte" vrijwilligers worden ingezet, die daarvoor dan wel een bepaalde waardering of zelfs vergoeding krijgen, er is

daarmee sprake is van een zekere ongelijkheid. Deze mensen hebben vaak niks te kiezen, worden dus dubbel "gestraft" omdat ze een uitkering ontvangen, niet altijd door eigen schuld. Wij begrijpen dat Participanten wel in deze nota opgenomen moeten worden, maar zij vallen volgens de omschrijving toch niet onder de term "Vrijwillig"!

3.2. Verzekering: graag zouden we hier meer over vernemen, wat houdt dit in, voor wie geldt dat precies en wat is precies gedekt, wie zijn de verzekerden (ook mantelzorgers naar wij begrijpen) etc. Ook wordt dit voor zover wij weten nergens kenbaar gemaakt; is dit bij het CMWW en mantelzorgers of het Steunpunt bijvoorbeeld bekend? In onze eindconclusie komen we hier nog op terug.

3.3. Is het gratis verkrijgen van deze VOG bekend; eigenlijk dezelfde vraag als de vorige, hoe en aan wie wordt dit bekend gemaakt?

4.1. De moderne vrijwilliger: er moet niet te gemakkelijk voorbij worden gegaan aan de behoefte van "langdurige" vrijwilligers, juist voor verenigingen en andere organisaties zijn bestuursleden en structureel inzetbare mensen onmisbaar!

4.2. de term "geen zaken van bovenaf oplegt" kan eigenlijk niet. Van gemeentewege is er sprake van verordeningen, bij organisaties zijn er statuten en huishoudelijke reglementen. Van meerdere kanten worden er dus wel degelijk regels opgelegd waar men zich aan zal moeten houden. In dit verband moeten zeker ook de regels vanuit de AVG opgemerkt worden.

5.4 Waarden: dit vinden wij lastig uit te leggen, en is in veel gevallen afhankelijk van de organisatie. Wat is het hun waard? Wat kunnen ze missen? Is het ter vervanging van een betaalde baan? Zijn hier regels voor? Ook is het subsidiebeleid van de gemeente en het van gemeentewege ondersteunen van een actief sponsorbeleid in deze een bepalende factor.

6.1 Doelstellingen: veel wordt verwacht van het CMWW - wordt extra geld hiervoor vrijgemaakt?

7.1 Wijkbedrijf Brunssum Noord: de pilot is inmiddels opgestart. We gaan er van uit dat binnen deze pilot extra geld is vrijgemaakt of voorzieningen zijn ingecalculeerd voor de uitvoering van ook deze nota.

Een belangrijke rol speelt het CMWW, ook bij het wijkbedrijf Noord. We vragen echter ook meer aandacht voor andere actieve organisaties; Veel daarvan "recruteren" min of meer hun vrijwilligers zelf, zonder tussenkomst van de Vrijwilligerscentrale. Voor de manier waarop de gemeente hierin kan/wil ondersteunen, buiten de vrijwilligerscentrale om, is in de nota misschien wat weinig aandacht.

Advies:

Wij onderschrijven de nota en adviseren in deze dan ook positief.

Wel verwachten wij dat de hierboven gemaakte opmerkingen en vragen worden meegenomen bij de uitvoering van de nota en in het verdere overleg met en opdrachtverstrekkingen aan het CMWW. In het structureel overleg dat ons bestuur met de directie van het CMWW voert zal een en ander ook zeker de aandacht krijgen.

Een belangrijk onderwerp bij de uitvoering vinden wij de communicatie met de burger. Laat, wanneer de nota door de gemeenteraad wordt vastgesteld, ook aan de Burgers van de gemeente Brunssum weten dat deze nota er is, en probeer in een taal die de gemiddelde burger ook begrijpt uitleg te geven over de bedoelingen en mogelijkheden. Vooral over de vrijwilligers- en mantelzorgersverzekering en (gratis) VOG is weinig tot geen kennis bij de burger (en ons), we verzoeken u te proberen die duidelijkheid te verschaffen!

SMO-Raad Brunssum

Als laatste willen wij nogmaals aandacht vragen voor een goede en structurele evaluatie, zowel met het CMWW als de diverse met vrijwilligers werkende organisaties.

We hopen u met het uitbrengen van dit advies van dienst te zijn, en verblijven inmiddels,
Met vriendelijke groet,
SMO-Raad Brunssum.

Namens deze:
Albert Houkes, secretaris SMO-Raad Brunssum
Boskriek 27
6444 DK Brunssum
Tel. 0642316443
Mail: houkes2@home.nl
www.smoraadbrunssum.nl